(SL)

M Ø T E

i den utvidede utenriks- og konstitusjonskomite og energi- og industrikomiteen

mandag den 27. oktober 1986 kl. 10.30.

Møtet ble ledet av utenrikskomiteens leder, Kåre Willoch.

Fra den utvidede utenriks- og konstitusjonskomite møtte: Kjell Magne Bondevik, Ingeborg Botnen, Johan Buttedahl, Kaci Kullmann Five, Einar Førde, Harald U. Lied, Jan Petersen, Gunnar Skaug, Reiulf Steen, Jan P. Syse, Kåre Willoch, Liv Aasen, Kjell Magne Fredheim, Arve Berg, Brit Jørgensen, Thor Knudsen, Gunn Vigdis Olsen-Hagen, Oddrunn Pettersen, Borghild Røyseland, Asbjørn Sjøthun, Bjørn Erling Ytterhorn, Peter Angelsen (for Leiv Blakset), Hanna Kvanmo (for Theo Koritzinsky).

Fra energi- og industrikomiteen møtte: Svein Alsaker, Eli Arnstad (for Reidar Due), Gunnar Fatland, Per-Kristian Foss, Inger Lise Gjørv, Turid Kristiansen (for Ingvald Godal), Helga Haugen, Ingunn Laumann (for Ragna Berget Jørgensen), Inger Koppernæs, Berit Brørby Larsen, Kjell Opseth.

Av Regjeringens medlemmer var til stede: Statsminister Gro Harlem Brundtland, utenriksminister Knut Frydenlund, statsråd Finn Kristensen, Industridepartementet, statsråd Arne Øien, Olje- og energidepartementet.

Følgende embetsmenn ble gitt adgang til møtet: Fra Utenriksdepartementet: Ekspedisjonssjef Bjørn Barth. Fra Olje- og energidepartementet: Departementsråd Erik Himle.

Videre var til stede de faste sekretærene, Jan Tore Holvik for utenrikskomiteen og Bjørn Grønli for energi- og industrikomiteen.

D a g s o r d e n :

1. Redegjørelse ved Regjeringen om Troll-avtalen.
2. Eventuelt.

(SL) LEDEREN: Før vi går over til dagsordenen vil jeg gjerne få si et par ord om innkallelsen. Det er nå bestemt i reglementet at lederen avgjør om innkallelsen skal være hemmelig eller ikke. Jeg gjør oppmerksom på at jeg har tenkt at det kan være hensiktsmessig å bruke reglementet mer aktivt, for i mange tilfeller vil hemmeligstempling av en slik innkallelse virke litt komisk, i andre tilfeller kan det være mer berettiget at det ikke kommer ut at denne komite har snakket om en sak. Etter mitt skjønn er dette et tilfelle hvor det ikke er noen grunn til at noen skal vite hva vi har snakket om her. Derfor er innkallelsen hemmeligstemplet. Jeg bare nevner dette så man elskverdigst legger litt vekt på det når det er valgt hemmeligstempling av selve innkallelsen.

- Det er ingen merknader til det, forstår jeg, og jeg regner med at vi kan gå over til dagsordenen.

Sak nr. 1.

Redegjørelse ved Regjeringen om Troll-avtalen.

STATSRÅD ARNE ØIEN: I møtet i den utvidede utenrikskomite 10. september i år opplyste utenriksministeren at det fra fransk side var reist spørsmål om norske motkjøp for å motvirke den ubalanse franske gasskjøp vil skape i samhandelen mellom landene. (Ubalanse er et uttrykk som ble brukt fra fransk side.) Det ble gitt uttrykk for at Regjeringen ikke kunne akseptere motkjøpsordninger eller preferanser til fransk industri. Dette ble meddelt franske myndigheter i brev. Samtidig ble det gitt uttrykk for vilje og interesse for å skape større bredde og allsidighet i samarbeidet mellom de to land når det kan skje gjennom likebehandling og på et forretningsmessig grunnlag.

Fristen for undertegning av denne avtalen utløp 15. oktober, og innenfor den tidsfristen fant ikke den franske regjering at den kunne gi Gaz de France adgang til å undertegne. Formelt er situasjonen at Gaz de France er ute av avtalen. De øvrige selskaper kan nå innen 15. november bestemme seg for å ta over de gasskvanta Gaz de France har gått fra. Men vi tror ikke de kommer til å ta så mye av dem. Hvis de kvanta som er avtalt med disse kjøperne skulle endres, har regjeringene 14 dager

(SL) deretter til eventuelt å godkjenne det. Hvis det ikke skjer endringer, står den godkjenning som allerede er gitt. Vi regner med at i praksis vil Gaz de France, om de kommer innen 15. november, uten problemer kunne hekte seg på avtalen, men det er nå en reell mulighet for at Gaz de France faller ut. Selskapene vil derfor på sin side undersøke om de kan lage et redusert prosjekt uten den gassen som skal leveres til Frankrike. De vil også her få satt tidsfristen 15. november. Det virker i dag sannsynlig - man kunne kanskje endog si overveiende sannsynlig - at det kan lages et redusert prosjekt som vil være lønnsomt, men det vil på langt nær være så lønnsomt som prosjektet med Gaz de France.

Som jeg nevnte, reiste franske myndigheter tidligere spørsmålet om norske motkjøp for å motvirke ubalansen som de store gasskjøp ville medføre. Vi har ved flere anledninger gjort det klart at vi av prinsipielle grunner ikke kan gå med på motkjøpsordninger eller andre tiltak som ville preferere fransk industri. Det ville også være i strid med de frihandelsprinsipper vi bekjenner oss til.

Vi har videre gjort det klart at hensynet til de gasskjøpere som har godkjent avtalen, ville stille seg i veien for slike ordninger. De øvrige gasskjøpere har nemlig stilt som vilkår for godkjenning av avtalen at det fra norsk side gis likebehandling til industrien i de ulike kjøperland. De nederlandske myndigheter har gått lengst og krevd at det fra norske myndigheters side ikke gis garantier for motkjøp verken til enkelte land eller industrier. Jeg har gitt et positivt tilsagn om dette i brev, da dette var en forutsetning for at nederlandske myndigheter ville gi sin tilslutning. Samtlige fem kjøpere som har underskrevet avtalen, har vist til brevveksling med Statoil, hvor Statoil har imøtekommet kjøpernes krav om at industrien i de ulike kjøperland vil få likebehandling ved leveranser til sokkelen. Dette var en forutsetning for godkjenningen.

Det har vært Regjeringens innstilling at en vil gjøre det som er mulig for å påvirke franske myndigheter til å godta gass-salgsavtalen. Men vi har altså ikke funnet det riktig å sette oss ut over de prinsipper jeg tidligere har understreket, og som også har vært avgjørende for de andre gasskjøperne. Ut fra det syn at ingen mulighet bør være uforsøkt, har Regjeringen også stilt seg positiv til invitasjonen fra den franske industriminister og utenrikshandelsminister og vil delta i et møte med franske myndigheter den 29. oktober. Vi betrakter ikke dette som noe forhandlingsmøte, men en drøfting hvor vi

(SL) ønsker å gjøre rede for de gjensidig interessante samarbeidsmuligheter som vi mener foreligger. Vi vil da gjøre det klart at når kjøperne og selgerne har avklart sine opplegg, vil Regjeringen legge fram for Stortinget en utbyggingsplan med eller uten Gaz de France på kjøpersiden. Siktemålet vil være endelig vedtak av gass-salgsavtalen og utbyggingsplanen innen utgangen av 1986, slik gassavtalen forutsetter.

Jeg skal til slutt bare nevne de samarbeidsområder som vi tenker å ta opp, og som er gruppert om fire hovedområder:

For det første har vi samarbeid innen petroleumssektoren. Dette vil delvis kunne skje på selskapsplan. Aktuelle oppgaver er forskning og utvikling av ny teknologi, samarbeid mellom norske og franske selskaper på andre lands sokler, informasjon til fransk offshoreindustri. Norske myndigheter kan medvirke til å legge forholdene til rette for et videre aktivt samarbeid på sokkelen gjennom 1) konsesjonspolitikken, 2) tildeling av operatør- og assistentoppgaver, og 3) eventuelt bytte av rettigheter på ulike blokker.

I de samtalene vi nå skal ha, er det altså bare tale om å gi uttrykk for en viss velvillighet, samtidig som en peker på at hensynet til andre utenlandske selskaper setter klare grenser for hvor langt man her kan gå.

For det andre har vi samarbeidet på det industrielle, teknologiske og vitenskapelige området. Der kan vi tenke oss inngått en avtale som ikke inneholder konkrete prosjekter, men som vil gi partene en formell plattform for å fremme og følge opp ulike prosjekter. Samarbeid mellom forskningsinstitusjoner i de to land kan også være aktuelt. Det vil være en avtale som vi i prinsippet må kunne inngå med et hvilket som helst land vi ønsker å ha nære forbindelser med.

Et tredje område er samarbeid på forsvarssektoren. Det foregår allerede avtalemessig samarbeid mellom de to land på forsvarsområdet. Det foreligger flere planer om anskaffelser av materiell til det norske forsvar, hvor fransk industri kan være en aktuell leverandør.

Det fjerde er samarbeid på det kulturelle området. I erkjennelsen av at full utnyttelse av de økonomiske samarbeidsmuligheter er avhengig av mer dyptgående kjennskap til språk, kultur og nasjonale

(SL) økonomiske rammebetingelser bør vi også være villige til å gjennomføre ulike tiltak på dette området.

Vi har i dag ingen sikre holdepunkter for hva franske myndigheter egentlig sikter mot. Det er mulig at de etter samtalene 27. oktober vil gi Gaz de France samtykke til å undertegne gassavtalen, det er mulig at konklusjonen blir at de er definitivt ute. Mest sannsynlig er det antagelig at de fortsatt vil prøve å sitte på gjerdet og overse de frister som avtalen setter. Det er Regjeringens syn at vi ikke kan strekke oss lenger enn det jeg her har gitt uttrykk for, altså til 15. november, og at vi må gjøre et vedtak om utbygging innen årets utgang med eller uten Gaz de France som kjøper. På grunn av sakens omfang og karakter har Regjeringen ønsket å drøfte situasjonen med Stortingets organer.

LEDEREN: Jeg takker for redegjørelsen og vil spørre om det er noen som har noe å bemerke, idet jeg på oppfordring vil gjenta at det er av betydning at alle snakker høyt og tydelig, slik at deres ord kan nå frem ikke bare til deltagerne i dagens møte, men også til ettertiden.

HANNA KVANMO: Jeg har ikke særlig store innvendinger mot det olje- og energiministeren sa. At man skal legge sterk vekt på at det samarbeid man har med andre land skal være uten preferanser, synes jeg er helt greit. Men samtidig bør man vel formidle beskjed om at dette samarbeidet kanskje ikke blir så godt hvis ikke Frankrike nå følger opp. For det er klart at både med Elfs engasjement på sokkelen og med de offshoreutbyggingsoppgavene som Frankrike har tenkt å få, vil også Frankrike ha stor interesse av at dette samarbeidet med Norge er noenlunde bra.

KJELL MAGNE BONDEVIK: Jeg skjønner godt at Regjeringen finner det vanskelig å vente lenger. Jeg vil også anta at Frankrikes posisjoner her er del av en forhandlingsstrategi, og at en der er kommet til et punkt da en må sette en limit, har jeg all mulig forståelse for. Det som bekymrer oss alle, er hvis Frankrike virkelig hopper av. Hvis jeg ikke husker altfor mye feil, utgjør det franske kjøpet henimot 40 pst. av hele avtalen, og da er i tilfelle en ganske dramatisk del av den falt bort, som eventuelt må - så langt som mulig - erstattes av andre. Det kunne derfor være interessant å høre hvilke realistiske muligheter en har for å erstatte deler av dette.

(SL) Spørsmålet om lønnsomheten ved Troll-utbyggingen er det vel ikke primært dette forums oppgave å ta stilling til. Det vil vi komme tilbake til når det blir forelagt Stortinget for vedtak. Men jeg antar at man på regjeringshold har gjort seg visse refleksjoner om det, og jeg vil gjerne be statsråden, hvis han finner grunnlag for det, si noen ord om det og hvilke alternativer en i tilfelle står overfor.

Når det gjelder de samarbeidsområdene som en vil understreke i disse drøftingene, har jeg ikke noe å bemerke. I første omgang vil det være innholdet i disse fire punktene som vil bli avgjørende. Men at en vektlegger disse ting, synes jeg høres helt rimelig ut.

BJØRN ERLING YTTERHORN: Jeg vil tillate med å understreke betydningen av avtalen og at man står overfor meget korte tidsfrister. Jeg vil og henlede oppmerksomheten på at, så vidt jeg er kjent med, har man fra fransk side særlig påpekt ønsket om, som en løsning, leveranser av forsvarsmateriell til Norge som en kompensasjon for inngåelse av Troll-avtalen.

Når det gjelder større leveranser til Forsvaret i dag, vet vi alle at billeveransene er dekket av Sverige, flysiden av USA og ubåtsiden av Tyskland. Der er imidlertid en nisje hvor vårt forsvar har et meget stort behov, og hvor franskmennene sannsynligvis har den største kompetanse i Europa i dag; og det er når det gjelder antiminekrig. Som denne forsamling vet, er våre minesveipere 30 år gamle, dvs. de er 10 år forbi sin levetid og ubrukelige i operativ tjeneste i krig. Jeg viser til mitt spørsmål kommende onsdag, som skulle vært stilt i forrige uke, vedkommende denne saken. Jeg håper man fra norsk side kan være imøtekommende overfor en avtale med franskmennene, og komme frem til en løsning som også vil tjene det norske forsvaret.

JOHAN BUTTEDAHL: Jeg har egentlig ingen særlige innvendinger mot det som er fremlagt fra Regjeringens side når det gjelder saken i dag. Mitt spørsmål går også på hvilket ambisjonsnivå det skal ligge på dette nye opplegget som Regjeringen arbeider med, hvilken lønnsomhetsgrad som ligger i det, og på hvilken måte Elf kommer inn i denne problematikken.

(SL) JAN P. SYSE: Jeg tar redegjørelsen til etterretning. Den var absolutt så god som realiteten tillater. Men det er klart vi har en sterk interesse av å komme videre i dette, og derfor vil jeg spørre: Hvilken samlet strategi har man nå utover de rene forhandlinger? Har man mobilisert f.eks. kontakter med andre land? For dette har adresse videre til Europa, synes jeg. Så jeg er svært interessert i å høre om man har foretatt den mobilisering på bred front som kanskje saken taler for.

(BW) PER-KRISTIAN FOSS: Jeg er enig i det punkt som går på at det er viktig at en greier å holde tempo-planen og ikke inngir seg i utsettelser som kan skape inntrykk av at vi er i en presset forhandlingssituasjon.

De fire punktene i en slik mulig avtale som statsråden nevnte, var interessante nok. Det er verdt å understreke ytterligere at ingen av disse punktene bør være av en karakter som gjør at vi ikke kan la dem inngå i en avtale med et hvilket som helst land. Det har vært understreket ved et par anledninger tidligere, og jeg vil bare ha utdypet det ytterligere.

Jeg forutsetter også at ingen av disse punktene innebærer noen invitt til å omprøve viktige deler av norsk petroleumspolitikk som det har vært enighet om hittil.

Jeg festet meg kanskje særlig ved et par stikk-ord, hvor det ble nevnt operatør- og assistentoppgaver og bytte av andeler. Når det gjelder det siste, bytte av andeler, har vi hittil hatt en ganske streng praksis med henvisning særlig til finansielle virkninger. Jeg regner med at det i dette ikke ligger noen invitt til å myke opp holdningene på dette området. Jeg er ikke helt overbevist om at tiden er inne til det.

Til slutt har jeg et spørsmål i tråd med det Syse stilte, om støtte fra andre. Jeg har registrert at den amerikanske energiministeren har uttalt seg, og på dette området har vi jo meget til felles. Men jeg vil også tro at det i de europeiske fellesorganer, ikke minst i Kommisjonen og IEA, burde være god støtte å hente i forholdet til franskmennene på dette området. Jeg vil gjerne høre om det er tatt nærmere kontakt, kanskje særlig overfor EF, for å se om vi kan få noen støtte fra fellesskapsorganene.

STATSMINISTER GRO HARLEM BRUNDTLAND: Ja, det var det punktet som både Syse og Foss nå var inne på, som jeg ville si litt om.

Jeg finner det litt vanskelig å gå i detalj om hvordan bilaterale kontakter med andre land på så sensitive felt som dette egentlig foregår. Det er jo et dilemma at vi har et problemfelt i forholdet til Frankrike, som igjen har et forhold til de ande EF-landene, mens de andre EF-landene i sin egeninteresse er opptatt av å presse Frankrike.

(BW) Hvis Norge da synes å bevege seg inn på denne arenaen på mindre elegant vis, er ikke det akkurat det mest fornuftige.

Det gjør også at selv det å sitte her nå å redegjøre for dere for hva vi har hatt av ulike typer av samtaler, finner jeg uheldig. Jeg har bare lyst til å si at det aspekt som både Syse og Foss nå var inne på, i høy grad har vært i våre tanker. Og vi vet jo at både EF og IEA - for å ta det presist - i tillegg til enkelte land som står sentralt i denne sammenheng, er fullt oppmerksom på den tautrekkingen som foregår, og har sine helt bestemte interesser i at gassavtalen går i orden.

LEDEREN: For min egen del synes jeg det er interessant å høre at man legger vekt på å utnytte de internasjonale kontakter man har, i tillegg til de bilaterale.

Jeg er enig i at form og omfang her må avpasses nøye, og at det av naturlige grunner først og fremst er Regjeringen selv som kan gjøre det. Jeg forstår det slik at hovedpoenget - som det ble understreket her - er at alle muligheter må utnyttes. Jeg ser med tilfredshet at det blir gjort.

Når det gjelder de punkter som ellers var nevnt i forbindelse med drøftelsene med de franske myndigheter, kan man kanskje på enkelte felter spørre om hvor egnet de egentlig er til å stimulere den franske interesse. Dette er det også vanskelig å diskutere her uten å ha en bredere oversikt over akkurat hva man tenker på å foreslå på de enkelte saksområder.

Man kan vel si det slik at det er naturlig at man tar opp de punktene hvor man, uten å privilegere Frankrike på en måte som skader forholdet til andre stater, kan vise større samarbeidsvilje, og hvor dette kan bidra til å stimulere Frankrike til større interesse for å gå inn i avtalen.

I tillegg til disse mer generelle merknader har jeg bare et konkret spørsmål. Det er om man kan tenke seg at forholdet mellom Elf og Saga kan bli trukket inn fra fransk side, og hva man har tenkt å svare i så fall.

For øvrig vil jeg for ordens skyld bare understreke at når det gjelder franske interesser på den norske sokkel, har vi jo ikke bare Elf; vi har også Total, som kan tenkes å spille en viss rolle for de franske myndigheter.

Jeg har da ikke flere på talerlisten, men jeg kan tenke meg at olje- og energiministeren burde mobiliseres nå.

(BW) STATSRÅD ARNE ØIEN: De synspunkter Hanna Kvanmo nevnte, tror jeg vil bli ivaretatt i den grad de bør ivaretas. Også der finnes det jo grenser man ikke bør overstige.

Når det gjelder spørsmålene om hva som nå er våre alternativer, må vi ha klart for oss at i et noenlunde kort perspektiv har vi ikke så store muligheter for å finne nye kjøpere av denne gassen.

Det later til at man kan få solgt mellom én og to milliarder kubikkmeter gass til andre kjøpere innen den tidsfrist som her er aktuell. Dessuten kan det tenkes at de kjøpere vi allerede har, vil ta opp mindre kvanta i tillegg til det de allerede har bedt om. Hvis Frankrike faller bort i sin helhet, står vi altså overfor et ganske vesentlig redusert prosjekt. Da har vi mistet i hvert fall en tredjedel, i verste fall 40 % av det gassvolum som skal selges.

Det man nå tror bør gjøres - dette har man altså ikke fullt avklart i departementet ennå - det er å tilpasse prosjektet til de lavere gasskvanta. Det betyr da at elementer i det opprinnelige prosjekt må tas ut.

De samme krav som hittil er stilt til lønnsomhet, stilles også nå til rentabilitet. Men det er jo klart at den totale fortjeneste i nåverdi blir mindre, fordi innsatsen blir mindre.

Det er altså først og fremst en tilpasning av prosjektet som i tilfellet må skje. Selskapene har gitt uttrykk for at man ser optimistisk på mulighetene her. Selv om man selvfølgelig først og fremst ønsker å se avtalen med Frankrike i havn, har man likevel sett optimistisk på dette som en mulighet. Men det foreligger ingen formell erklæring fra selskapene pr. i dag. Vi må derfor betrakte dette som et mulig forløp som kan inntreffe; vi kan ikke betrakte det som et klart alternativ før det eventuelt foreligger en erklæring fra selskapene.

Det er kanskje grunn til å nevne i tilknytning til Ytterhorns innlegg at akkurat ordet "kompensasjon" vil vi for enhver pris unngå i disse samtalene. Jeg kan bekrefte at vi ser det som viktig, som Willoch sa, at det vi gjør her, er noe som kan gjøres uten å sette Frankrike i en særstilling, men som det likevel kan være hensiktsmessig å snakke om i denne sammenhengen. Det er også riktig som Foss nevnte, at dette dreier seg om punkter som vi kunne la gå inn i en avtale med et hvilket som helst land. Det er heller ikke meningen at det skal skje noen omprøving av vår oljepolitikk med dette.

(BW) Som også statsministeren var inne på, har det vært kontakter med andre lands myndigheter, og noen her var inne på i hvilken grad man har prøvd å mobilisere dem. Her har man måttet gå en fin balansegang, slik at man ikke setter i gang krefter som kommer til å virke mot hensikten.

Videre ble spørsmålet om Elf/Saga nevnt. Jeg har fått et brev fra sjefen for Elf i Paris, hvor han slår fast at deres interesse i Saga var knyttet til at de kunne få en majoritetsinteresse. Da han ut fra de kontakter vi har hatt, har forstått at man ikke kan regne med at de norske myndigheter går med på det, anser han den saken for avgjort. Jeg regner på den bakgrunn ikke med at Elf/Saga-spørsmålet kommer opp igjen i de diskusjonene vi skal ha i dag.

Det var spurt her om hvilken mobilisering som er foretatt på bred front. Jeg skal ikke gå særlig inn på dette her, men vil peke på at innen den planleggings-horisont vi må ha, hvis vi skal vedta et prosjekt i de nærmeste månedene, så har vi i hovedsak bare å gjøre med de kjøpere vi nå har avtale med. Men bak dette prosjektet - og kanskje ikke så fryktelig langt bak - vet vi at Storbritannia kan melde seg som kjøper. Vi har imidlertid sett det slik at hvis vi nå skulle begynne å ta opp kontakter med Storbritannia om dette, ville det ta så lang tid at vi i virkeligheten da snakker om et nytt prosjekt, og noe som altså ligger inn i fremtiden.

Jeg tror ikke jeg skal gå nærmere inn på det nå.

LEDEREN: Er det flere som ønsker ordet?

- Det er ikke flere som ønsker ordet til denne sak, som dermed er ferdigbehandlet.

Sak nr. 2.
Eventuelt.

LEDEREN: Jeg vil her gjerne tillate meg å nevne at de uttalelser som olje- og energiministeren er kommet med når det gjelder mulig produksjonsinnskrenkning etter årsskiftet, etter mitt skjønn er forholdsvis vidtgående i forhold til hva man i denne komite kunne tenke seg å høre omtalt før slike skritt blir tatt.

Nå er ikke dette forvarslet overfor noen på forhånd, så jeg har ikke tenkt å si mer enn - for ordens skyld - at slik kan man reagere når man følger med i mediene. Jeg kan tenke meg at vi får høre mer om dette senere.

(BW) STATSRÅD ARNE ØIEN: Jeg tror jeg skal nøye meg med å presisere hva jeg har sagt om dette. Det jeg har sagt, er at det ikke er truffet noen beslutning om å videreføre de eksportbegrensende tiltak som er besluttet for november og desember. Jeg har sagt at det neppe blir truffet noen slik beslutning før OPEC har hatt sine møter i desember.

På spørsmål om hvilke tiltak som da blir aktuelle, har jeg sagt at det er det ikke tatt stilling til. Men på det direkte spørsmålet: Kan man utelukke en regulering av produksjonen? har jeg svart at det kan man ikke.

LEDEREN: Det er etter mitt skjønn slik at det her er skapt et inntrykk som kan skape forventninger som kan virke bindende. Jeg er ikke beredt til noen dokumentasjon nå, for dette gjelder forholdsvis ferske uttalelser - og dessuten slike man får gjennom ørene. Jeg går ut fra at vi vil få høre nærmere om dette dersom slike vidtgående skritt blir aktuelle.

STATSMINISTER GRO HARLEM BRUNDTLAND: Jeg vil bare i forlengelse av det olje- og energiministeren sa, minne om at da vi hadde møte i den utvidede om dette tema, la Regjeringen også fram synspunkter på hva det kunne bli aktuelt å videreføre i neste omgang, etter lagerbegrensningen som var vår konklusjon og anbefaling i den første runden.

Men det er klart at før vi går inn på, tar beslutning om og iverksetter dette, vil det - som olje- og energiministeren nå sa - bli truffet en beslutning i denne sammenhengen. Og før den blir tatt, vil det igjen bli tatt kontakt med den utvidede. Det har jo vært forutsetningen. Men det er ikke mulig å forholde sseg til disse resonnementene på en ryddig måte uten å gi det signalet at vi dersom OPEC påvirker markedet, for vår egen del stiller oss åpne og er beredt på - slik som vi også sa sist i den utvidede - å gjøre vedtak som kan påvirke situasjonen. Det er ikke mulig å gjøre det uten også å bekrefte at man vurderer ulike former for eventuelle eksportregulerende tiltak. Det vi da har sagt - det har olje- og energiministeren sagt, det har andre medlemmer av Regjeringen sagt, og det er vi nødt til å fortsette å si hvis vi skal opprettholde troverdigheten - det er at vi faktisk setter oss i stand til å gjøre det dersom vi kommer til at det er fornuftig.

(BW) LEDEREN: Jeg har for min del lite å bemerke utover til et par ord på slutten av statsministerens innlegg, nemlig "det er vi nødt til å fortsette med å si .." ...

STATSMINISTER GRO HARLEM BRUNDTLAND: Ja, det ønsker vi å fortsette å si, fordi vi mener det er formålstjenlig for norske interesser.

LEDEREN: Det er det som har foranlediget fra min side et ønske om at man legger meget stor vekt på den forventningsskapende effekt i alle uttalelser, fordi de forventninger man skaper gjennom sine uttalelser, kan virke sterkt begrensende på handlefriheten på et senere stadium.

HANNA KVANMO: Det er vel ikke meningen at vi bare skal sitte her og høre på at utenrikskomiteens formann alene gir uttrykk for hva Stortinget eventuelt måtte mene. Jeg for min del mener at den politikken som Regjeringen fører på dette området, er helt riktig. Vi kan ikke fortsette med å gi bort olje til spottpris - og spottpris ikke med én, men med to t'er - og stadig vekk utvinne mer, til store vanskeligheter for hele verdensøkonomien.

Det vi nå trenger, er en noe høyere oljepris, som kan være stabil. Det vil være i alle lands interesse - også i USAs interesse.

Jeg må da inderlig håpe at det er flere av den utvidede utenrikskomites medlemmer som føler seg berettiget til virkelig å vurdere den politikken som den nåværende norske regjering fører på dette området - og ikke sitte her og la seg "bølle" av den forhenværende statsminister.

LEDEREN: Jeg oppfattet heldigvis ikke det nest siste. Men jeg går ut fra at også representanten Kvanmo er enig i at undertegnede som representant har anledning til å gripe ordet under Eventuelt og reise spørsmål i den forbindelse, og den rettigheten vil jeg også forbeholde meg å få fortsette å bruke.

Jeg har ikke gitt uttrykk for å tale for noen andre enn meg selv i denne forbindelse.

For øvrig må jeg få gjøre oppmerksom på at undertegnedes tittel her er leder og ikke formann.

(BW) HANNA KVANMO: Det ble ikke opplyst ved innledningen av møtet at denne saken skulle tas opp under Eventuelt, og da er det heller ikke riktig rent formelt å gjøre det - hr. leder!

STATSMINISTER GRO HARLEM BRUNDTLAND: Jeg vil gjerne understreke at Regjeringen arbeider på det grunnlaget at vi har lyttet til de kommentarer og råd som ble gitt i det forrige møte i den utvidede da denne saken var oppe. Det er det som er retningsgivende for den plattform vi mener å ha for det vi nå gjør og kommer til å fortsette å gjøre.

LEDEREN: Tross den formelle bemerkning nå om møteregler antar lederen det er riktig at lederen avslutter med å spørre om noen ønsker ordet under Eventuelt - og det gjelder da ikke bare spørsmål som er varslet på forhånd, men om det er noen som kunne ønske ordet under Eventuelt.

- Det er det ikke, og møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 11.10.
